

Euroopa Liidu
Nõukogu

Brüssel, 16. juuni 2022
(OR. fr, en)

9790/22

Institutsioonidevaheline
dokument:
2021/0402(NLE)

EDUC 206
RECH 324
SOC 330
DIGIT 113
ENV 529

MENETLUSE TULEMUS

Saatja: Nõukogu peasekretariaat

Saaja: Delegatsioonid

Eelmise dok nr: 9237/22

Teema: Nõukogu soovitus, milles käsitletakse Euroopa lähenemisviisi elukestvat õpet ja tööalast konkurentsivõimet toetavatele mikrovalifikatsioonitunnistustele

Delegatsioonidele edastatakse lisas eespool nimetatud soovitus, mis võeti vastu nõukogu 16. juuni 2022. aasta istungil (tööhõive, sotsiaalpoliitika, tervise- ja tarbijakaitseküsimused)

NÕUKOGU SOOVITUS,

**milles käsitletakse Euroopa lähenemisviisi elukestvat õpet ja tööalast konkurentsivõimet
toetavatele mikrovalifikatsioonitunnistustele**

EUROOPA LIIDU NÕUKOGU,

Võttes arvesse Euroopa Liidu toimimise lepingut, eriti selle artikleid 149 ja 292, 165 ja 166,
võttes arvesse Euroopa Komisjoni ettepanekut

ning arvestades järgmist:

1. Üha rohkem inimesi Euroopas peab ajakohastama ja parandama oma teadmisi, oskusi ja pädevust, et täita tühimik oma formaalhariduse ja -koolituse ning kiiresti muutuva ühiskonna ja tööturu vajaduste vahel. COVID-19 pandeemiast taastumine ning digi- ja rohepööre on kiirendanud muutusi selles, kuidas me elame, õpime ja töötame. Rõhutati ka vajadust, et inimesed peaksid olema paremini ettevalmistatud toimetulekuks praeguste ja tulevaste probleemidega. Pandeemia on mõjutanud nii noorte kui ka täiskasvanute karjääriväljavaateid. Samuti on see suurendanud tööpuudust ning kahjustanud sadade miljonite Euroopa inimeste füüsilist, vaimset ja emotsionaalset heaolu.

2. Üks põhiprobleeme, millega Euroopa ettevõtjad ja tööandjad silmitsi seisavad, on asjakohaste oskuste ebapiisavus ELi tööturul. Samal ajal seisavad töötajad silmitsi enneolematute muutustega töökorralduses. Lisaks muutuvad digi- ja rohepöörde tõttu oluliselt tööülesannete kirjeldused ja nõuded oskustele. Nagu on sätestatud nõukogu 15. oktoobri 2021. aasta otsuses (EL) 2021/1868 liikmesriikide tööhõivepoliitika suuniste kohta,¹ „liikmesriigid ja liit peavad tegutsema kooskõlastatud tööhõivestrateegia välja arendamise nimel ning eelkõige kvalifitseeritud, koolitatud ja kohanemisvõimelise tööjõu ning tulevikule suunatud ja majanduse arengule reageerivate tööturgude edendamiseks“. Pidev täiendus- ja ümberõpe on hädavajalik töötajatele, et vastata oma praeguse töö vajadustele või alustada tööd uutel töökohtadel ja laienevates sektorites, nt rohe- ja digisektorites, ennekõike rahvastiku vananemise kontekstis.
3. Inimesed vajavad juurdepääsu kvaliteetsele õpetamisele ja õppimisele, mida pakutakse eri viisidel ja tingimustes, et arendada oma isiklikke, sotsiaalseid, kultuurilisi ja kutsealaseid teadmisi, oskusi ja pädevusi. On tehtud üleskutseid muuta haridus- ja koolitussüsteeme paindlikumaks ja leida lahendusi, et pakkuda õppijakesksemat, kättesaadavat ja kaasavat õpet laiemale õppijate ringile. Mitteformaalse hariduse ja koolituse pakkujad tegelevad selle vajaduse katmisega ka uute ja uuenduslike täiendus- ja ümberõppevõimaluste pakkumise teel.

¹ ELT L 379, 26.10.2021, lk 1.

4. Tõhus elukestva õppe kultuur on oluline, et tagada igaühele ühiskonnas, tööturul ja isiklikus elus edu saavutamiseks vajalikud teadmised, oskused ja pädevused. On oluline, et inimestel oleks kogu elu jooksul juurdepääs kvaliteetsele ja asjakohasele haridusele ja koolitusele ning täiendus- ja ümberõppele. Elukestva õppe võimalused peaksid olema osa haridus- ja koolitusasutuste pikaajalisest strateegiast, et parandada nende reageerimist tööandjate ja õppijate kiiresti muutuvatele vajadustele. See võimaldaks mitmekesisemal õppijate ringil (sh nende asutuste lõpetajatel ja teistel täiskasvanud õppijatel) osaleda täiendus- ja ümberõppes. Soovitatakse, et kõrgharidusasutused, kutseharidus- ja -õppeasutused, täiskasvanuhariduse pakkujad ning teised mikrokvalifikatsioonitunnistuste pakkujad, sealhulgas tööandjad, teeksid koostööd ja võtaksid õppimisvõimaluste kavandamisel ja ajakohastamisel arvesse viimaseid uurimistulemusi.
5. Mikrokvalifikatsioonitunnistused võiksid aidata tõendada väikeste kohandatud õpikogemuste tulemusi. Need võimaldavad sihipäraselt ja paindlikult omandada teadmisi, oskusi ja pädevusi, et vastata ühiskonna ja tööturu uutele ja tekkivatele vajadustele, ning võimaldavad üksikisikutel täiendada selliseid oskusi, mida nad vajavad edu saavutamiseks kiiresti muutuv keskkonnas, asendamata samas traditsioonilisi kvalifikatsioone. Need võivad asjakohasel juhul täiendada olemasolevaid kvalifikatsioone, pakkudes lisaväärtust, õõnestamata samal ajal täiemahuliste õppekavade aluspõhimõtet esmahariduses- ja -õppes. Mikrokvalifikatsioonitunnistusi võiksid kavandada ja välja anda mitmesugused nende pakkujad paljudes erinevates õpikeskkondades (formaalsed, mitteformaalsed või informaalsed õpikeskkonnad).
6. Vaatamata sellele, et mikrokvalifikatsioonitunnistusi kasutatakse üha rohkem, puudub Euroopas nende ühtne määratlus või standardid. See piirab mikrokvalifikatsioonitunnistuste mõistmist ja kasutuselevõttu ning õõnestab seega nende potentsiaali soodustada paindlikke õppimis- ja karjäärivõimalusi. Käesoleva soovitus eesmärk on toetada usalduse suurendamist mikrokvalifikatsioonitunnistuste vastu kogu Euroopas kõigi asjaosaliste, nii nende pakkujate kui ka saajate seas.

7. Euroopa sotsiaalõiguste samba² esimene põhimõte näeb ette, et igaühel on kõikjal Euroopa Liidus õigus kvaliteetsele ja kaasavale haridusele, koolitusele ja elukestvatele õppele, et säilitada ja omandada oskusi, mis võimaldavad täiel määral ühiskonnaelus osaleda ja tööturul edukalt toime tulla. Euroopa sotsiaalõiguste samba neljandas põhimõttes on sätestatud, et kõigil on õigus saada õigel ajal vajadustele vastavat abi, et suurendada oma tööhõivevõimalusi või väljavaateid töötamaks füüsilisest isikust ettevõtjana. See õigus abile hõlmab õigust saada toetust koolituseks ja ümberõppeks. Euroopa sotsiaalõiguste samba tegevuskavas viidatakse mikrokvalifikatsioonitunnistustele kui innovaatilisele vahendile, mis võib hõlbustada paindlikke õppimisvõimalusi ja toetada töötajaid nende ametikohal või töökoha vahetamisel. Mikrokvalifikatsioonitunnistused võivad aidata saavutada ELi peamisi eesmärke 2030. aastaks, sealhulgas eesmärgi, et igal aastal osaleks mõnel koolitusel vähemalt 60 % kõigist täiskasvanutest ja et tööhõive määr oleks vähemalt 78 %. ELi juhid, sotsiaalpartnerid ja kodanikuühiskond tervitasid mõlemat eesmärki Porto sotsiaaltippkohtumisel ja seejärel 24.-25. juunil 2021 toimunud Euroopa Ülemkogu kohtumisel³.
8. Paralleelselt tegevuskavaga võttis komisjon vastu ka komisjoni soovitusel toimivate tööhõive aktiivse toetamise meetmete kohta pärast COVID-19 kriisi (EASE soovitus)⁴. Soovitusel antakse liikmesriikidele konkreetseid poliitilisi suuniseid sidusate poliitikapakettide väljatöötamise kohta, et hõlbustada töökohavahetust ja edendada töövõimalusterohket taastumist COVID-19st. Poliitikasuunised hõlmavad oskuste täiendus- ja ümberõppe võimalusi ning toetusmeetmeid.

² ELT C 428, 13.12.2017, lk 10.

³ „[...] Euroopa Ülemkogu tervitab Euroopa sotsiaalõiguste samba tegevuskava ELi peamisi eesmärke kooskõlas Porto deklaratsiooniga“, Euroopa Ülemkogu 24.-25. juuni 2021. aasta järeldused, EUCO 7/21.

⁴ C(2021) 1372 final.

9. Euroopa oskuste tegevuskavas⁵ kuulutati 12 juhtmeetme hulgas välja uus algatus, milles käsitletakse Euroopa lähenemisviisi mikrokvalifikatsioonitunnistustele. Uue algatuse eesmärk on toetada mikrokvalifikatsioonitunnistuste kvaliteeti, läbipaistvust ja kasutuselevõttu kogu ELis. Oskuste tegevuskavas kuulutati välja ka isiklike õppekontosid käsitlev algatus, mis võiks aidata kõrvaldada lüngad tööaliste täiskasvanute juurdepääsul haridusele ja koolitusele ning võimaldada inimestel tööturul aset leidvate üleminekutega edukalt toime tulla. Mikrokvalifikatsioonitunnistusi saab kasutada osana haridusest ja koolitusest, mis tehakse inimestele kättesaadavaks, et toetada nende isiklike õppekontode kasutamist.
10. Komisjoni teatistes Euroopa haridusruumi saavutamise kohta aastaks 2025⁶ teatati, et komisjon töötab välja Euroopa lähenemisviisi mikrokvalifikatsioonitunnistustele, et aidata laiendada õppimisvõimalusi ning tugevdada nii kõrgharidusasutuste kui ka kutseharidus- ja -õppeasutuste rolli elukestvas õppes.
11. Nõukogu soovitusel jätkusuutlikku konkurentsivõimet, sotsiaalsel õiglusel ja toimetulekut toetava kutsehariduse kohta⁷ kutsutakse komisjoni üles uurima „mikrokvalifikatsioonitunnistuste kontseptsiooni ja kasutamist“.
12. Nõukogu resolutsioonis, mis käsitleb strateegilist raamistikku üleeuroopaliseks koostööks hariduse ja koolituse alal, et liikuda Euroopa haridusruumi loomise suunas ja kaugemale (2021–2030),⁸ esitatakse mikrokvalifikatsioonitunnistuste kontseptsiooni ja kasutuse uurimine strateegilise raamistiku 2. prioriteetse valdkonna (elukestev õpe ja liikuvus) ühe konkreetse teema ja meetmena.

⁵ COM(2020) 274 final.

⁶ COM(2020) 625 final.

⁷ ELT C 417, 2.12.2020, lk 1.

⁸ ELT C 66, 26.2.2021, lk 1.

13. Nõukogu järeldustes, milles käsitletakse Euroopa ülikoolide algatust „Kõrghariduse, teadusuuringute, innovatsiooni ja ühiskonna ühendamise: tee sillutamine Euroopa kõrghariduse uuele mõõtmele“, ⁹ rõhutatakse, et „täieliku kraadiõppe programmide aluspõhimõttest kõrvale kaldumata ning seda kahjustamata võiksid mikrokvalifikatsioonitunnistused aidata laiendada õppimisvõimalusi, et vastata mittetraditsiooniliste õppijate vajadustele ja tööturul uute oskuste nõudlusele; muuta õppimiskogemus paindlikumaks ja moodulipõhiseks; toetada juurdepääsu kõrgharidusele; ning kaasata õppijaid, olenemata nende varasemast kvalifikatsioonist või taustast, edendades ümberõppe ja täiendusõppe võimalusi, samal ajal tagades kvaliteetse hariduse“.
14. Euroopa kõrgharidusruumi haridusministrid võtsid valitsustevahelise Bologna protsessi Rooma kommünikees ¹⁰ kohustuse aidata oma kõrgharidusasutustel: i) mitmekesistada oma õppimisvõimalusi; ning ii) teha uuendusi hariduslikus sisus ja teenuse osutamise viisides. Lisaks täiemahulistele õppekavadele, säilitades õiguse kavandada õppeprogramme ja reguleerida iseseisvalt arvestuspunktide ülekandmise küsimusi, pakuvad paljud kõrgharidusasutused või kavatsevad pakkuda väiksemaid õpiüksusi. Need väiksemad üksused võivad aidata õppijatel arendada või ajakohastada oma kultuurilisi, kutsealaseid ja valdkonnaüleseid oskusi ja pädevusi oma elu eri etappides. Bologna protsessi alusel toimuva koostöö abil uuritakse, kuidas ja mil määral saab neid väiksemaid ja paindlikke õpiüksusi, sealhulgas neid, mis lõppevad mikrokvalifikatsioonitunnistuste andmisega, määratleda, arendada, rakendada ja tunnustada ühiste vahendite abil.

⁹ ELT C 221, 10.6.2021, lk 14.

¹⁰ Ministrite Rooma kommünikee, 19.11.2020.

15. Haridus- ja koolitussüsteemid peaksid võtma arvesse kõigi õppurite mitmekesiseid vajadusi, võimeid ja oskusi. Samuti peaksid need pakkuma õppimisvõimalusi kõigile, sealhulgas mitteformaalses ja informaalses keskkonnas, nagu on rõhutatud nõukogu järeldustes, mis käsitlevad võrdseid võimalusi ning kaasamist hariduse ja koolituse valdkonnas kõigi haridusalase edu edendamiseks¹¹. Hästi kavandatud mikrokvalifikatsioonitunnistusi võib kasutada ka osana sihipärastest meetmetest, et toetada kaasamist ning hõlbustada suurema hulga õppijate juurdepääsu haridusele ja koolitusele. See laiem õppijate ring hõlmab ebasoodsas olukorras olevaid ja haavatavaid rühmi (nt puuetega inimesed, eakad, madala kvalifikatsiooniga / väheste oskustega inimesed, vähemused, sisserändaja taustaga inimesed, pagulased ning oma geograafilise asukoha ja/või ebasoodsa sotsiaalse ja majandusliku olukorra tõttu vähemate võimalustega inimesed). Mikrokvalifikatsioonitunnistusi saab ka kasutada selleks, et õpilasi paremini suunata, hõlbustada juurdepääsu õppele ja koolitusele ja seal edu saavutamist ning toetada koolist tööle üleminekut. Pagulaste ja varjupaigataotlejate arvu oodatava kasvu tõttu on vaja töötada välja strateegiad nende rühmade tõhusaks integreerimiseks haridus-, koolitus- ja töösüsteemidesse. Mikrokvalifikatsioonitunnistuste kavandamise ja väljaandmisega seotud juhendamine ja vastastikune õppimine kogu ELis võib suurendada kaasatust ja tagada, et kõigi ühiskonnarühmade õppijad saavad kasutada oma hüvesid.

¹¹ ELT C 221, 10.6.2021, lk 3.

16. Mikrokvalifikatsioonitunnistused võivad toetada ka töötajate, sealhulgas mittestandardsetes töövormides (nt platvormimajanduses)¹² töötavate inimeste kutsealast arengut ja liikuvust, kellel võib tööalase staatuse¹³ tõttu olla raskem koolitusele juurde pääseda.
17. Mikrokvalifikatsioonitunnistustel võiks olla aktiivne roll digi- ja rohepööret edendavate ELi poliitiliste algatuste elluviimisel. Mikrokvalifikatsioonitunnistused võiksid: i) toetada digiõppe tegevuskava (2021–2027)¹⁴ eesmärgi, et aidata pakkuda paindlikke ja kättesaadavaid digioskuste õppimise võimalusi; ning ii) saavutada komisjoni kavas „Digikompass 2030“ seatud eesmärgid arendada Euroopas 2030. aastaks välja digiosav rahvastik ja kõrgelt kvalifitseeritud digispetsialistid. Mikrokvalifikatsioonitunnistustel võiks olla oma osa ka Euroopa rohelise kokkuleppe¹⁵ elluviimisel, mis on Euroopa kasvustrateegia, mille eesmärk on muuta majandust ja ühiskonda ning suunata need kestlikumale teele.
18. Nõukogu soovitus, milles käsitletakse elukestva õppe Euroopa kvalifikatsiooniraamistikku ning millega tunnistatakse kehtetuks Euroopa Parlamendi ja nõukogu 23. aprilli 2008. aasta soovitus Euroopa kvalifikatsiooniraamistiku loomise kohta elukestva õppe valdkonnas,¹⁶ esitatakse ühine võrdlusraamistik, et aidata inimestel ja organisatsioonidel võrrelda nii erinevaid kvalifikatsioonisüsteeme kui ka selliste süsteemide kvalifikatsioonitasemeid. Euroopa võrdlusraamistikuna on Euroopa kvalifikatsiooniraamistik avatud kõigile kvalifikatsioonide liikidele ja tasemetele ning kujutab endast läbipaistvuse, ülekantavuse ja võrreldavuse ühist standardit. Euroopa kvalifikatsiooniraamistik on avatud ka mikrokvalifikatsioonitunnistustele, kui need juba eelnevalt on riiklikes kvalifikatsiooniraamistikutes olemas.

¹² „[...] veebiplatvormimajanduse mõiste peaks hõlmama kogu majandustegevust, mis tuleneb tegelikest või kavandatud äritehingutest ühtsel turul ja mida hõlbustavad otseselt või kaudselt veebiplatvormid, täpsemalt veebipõhised vahendusteenused ja veebipõhised otsingumootorid,“ komisjoni 26. aprilli 2018. aasta otsus, millega luuakse veebiplatvormimajanduse vaatlusrühma eksperdirühm (C(2018) 2393 final, 26.4.2018, lk 1).

¹³ Euroopa Parlamendi 16. septembri 2021. aasta resolutsioonis platvormitöötajate õiglaste töötingimuste, õiguste ja sotsiaalkaitse kohta – digitaalarenguga seotud tööhõive uued vormid (2019/2186(INI)) kutsuti üles käsitlema platvormitöötajate haridust ja koolitust mikrokvalifikatsioonitunnistusi käsitleva ELi lähenemisviisi kontekstis.

¹⁴ COM(2020) 624 final.

¹⁵ COM(2019) 640 final.

¹⁶ ELT C 189, 15.6.2017, lk 15.

19. Nõukogu 20. detsembri 2012. aasta soovitusel mitteformaalse ja informaalse õppe valideerimise kohta¹⁷ kutsuti liikmesriike üles kehtestama 2018. aastaks meetmed mitteformaalse ja informaalse õppe valideerimiseks, lähtudes riiklikest asjaoludest ja eripäradest ning nii nagu nad sobivaks peavad. Valideerimise meetmed tähendavad, et inimesed saavad valideerida mitteformaalse ja informaalse õppe käigus omandatud teadmised, oskused ja pädevused. Valideerimise meetmed võimaldavad inimestel omandada ka täieliku kvalifikatsiooni või, kui see on asjakohane, osalise kvalifikatsiooni. Soovituse 2020. aasta hindamises¹⁸ kutsuti üles looma rohkem seoseid valideerimise ja mikrokvalifikatsioonitunnistuste vahel.
20. Euroopa Parlamendi ja nõukogu 18. aprilli 2018. aasta otsuses (EL) 2018/646 (milles käsitletakse oskuste ja kvalifikatsioonidega seotud paremate teenuste pakkumise ühist raamistikku (Europass) ning millega tunnistatakse kehtetuks otsus nr 2241/2004/EÜ)¹⁹ on sätestatud alus veebivahendite pakkumiseks, mis võimaldavad inimestel hallata oma karjääri ja elukestvat õpet kvalifikatsioonitunnistuste autentimisteenuste abil, mis muudavad mikrokvalifikatsioonitunnistused ülekantavaks.
21. Mikrokvalifikatsioonitunnistuste asjakohasus, väljatöötamine ja ajakohastamine sõltub järgmisest:
- i) koostöö piirkondlike ja riiklike ametiasutuste, haridus- ja koolitusorganisatsioonide vahel; ning
 - ii) valdkonna ning tööandjate ja töövõtjate sotsiaalne dialoog (see peaks hõlmama organisatsioone, mis esindavad nii era- kui ka avaliku sektori töötajaid ja tööandjaid, väike- ja keskmise suurusega ettevõtjaid (VKEd), ning spetsialiste ja juhtivtöötajaid).

¹⁷ ELT C 398, 22.12.2012, lk 1.

¹⁸ SWD(2020) 121 final.

¹⁹ ELT L 112, 2.5.2018, lk 42.

22. Käesolevas soovitusel austatakse täielikult subsidiaarsuse ja proportsionaalsuse põhimõtet, institutsioonilise autonoomia ja akadeemilise vabaduse põhimõtteid ning liikmesriikide vastutust hariduse ja kutseõppe sisu ja korralduse eest vastavalt riigi oludele ning tihedas koostöös kõigi asjaomaste sidusrühmadega.
23. Käesolev soovitus ei piira direktiivi 2005/36/EÜ (kutsekvalifikatsioonide tunnustamise kohta, mida on muudetud direktiiviga 2013/55/EL) ja selles sätestatud automaatse tunnustamise korra kohaldamist.

ON VASTU VÕTNUD SOOVITUSE, mida tuleb rakendada kooskõlas piirkondlike, riiklike ja liidu õigusaktide ja prioriteetidega, riiklike asjaolude ja olemasolevate vahenditega, sealhulgas sotsiaal-majandusliku olukorraga ning riiklike haridus-, koolitus-, elukestva õppe ja tööhõivesüsteemide omapäraga, ning tihedas koostöös kõigi asjaomaste sidusrühmadega:

Eesmärgid

1. Liikmesriikidel soovitatakse võtta vastu Euroopa lähenemisviis mikro kvalifikatsioonitunnistustele, mille eesmärk on:
 - a) võimaldada üksikisikutel omandada, ajakohastada ja parandada teadmisi, oskusi ja pädevusi, mida nad vajavad muutuval tööturul ja ühiskonnas edu saavutamiseks, et nad saaksid täielikult kasu nii sotsiaalselt õiglasest taastumisest kui ka õiglasest üleminekust rohelisele ja digitaalsele majandusele ning olla paremini valmis praeguste ja tulevaste väljakutsetega toimetulekuks;
 - b) toetada mikro kvalifikatsioonitunnistuste pakkujate valmisolekut suurendada õppimisvõimaluste kvaliteeti, läbipaistvust, ligipääsetavust ja paindlikkust, et võimaldada inimestel luua personaalseid õppimis- ja karjäärivõimalusi;
 - c) edendada kaasamist, ligipääsetavust ja võrdseid võimalusi, aidates kaasa kõigi toimetuleku, sotsiaalse õigluse ja heaolu saavutamisele demograafiliste ja ühiskondlike muutuste kontekstis ja kõigis majandustsükli etappides.

2. Liikmesriikidel soovitatakse vajaduse korral kasutada mikrokvalifikatsioonitunnistusi vahendina, millega tugevdada ja täiendada olemasolevaid õppimisvõimalusi, suurendada osalemist elukestvas õppes ja saavutada eesmärk, et 60 % kõigist täiskasvanutest osaleks igal aastal mõnel koolitusel, nagu on sätestatud Euroopa sotsiaalõiguste samba tegevuskavas ning mida ELi juhid pidanud tervitatavaks ja mis on heaks kiidetud nõukogu resolutsiooniga, mis käsitleb uut Euroopa täiskasvanuhariduse tegevuskava 2021–2030²⁰.

Kohaldamisala

3. Käesolev soovitus hõlmab mikrokvalifikatsioonitunnistusi ning nende tõhusat kavandamist, väljaandmist ja kasutamist toetavat poliitikat.
4. Mikrokvalifikatsioonitunnistusi saab kasutada hariduse, koolituse, elukestva õppe ja tööalase konkurentsivõime ökosüsteemide täiendamiseks ja parandamiseks. Käesolevas soovitusel esitatud meetmete eesmärk on suurendada õppimisvõimalusi ja tööalast konkurentsivõimet, häirimata alus-, kõrgharidus-, kutseharidus- ja õppesüsteeme ning kahjustamata ja asendamata olemasolevaid kvalifikatsioone ja kraade. Meetmetega soovitatakse luua Euroopa ühine lähenemisviis mikrokvalifikatsioonitunnistuste käimasolevale ja kujunevale väljaandmisele Euroopa Liidus ning sätestada mikrokvalifikatsioonitunnistuste kavandamise, väljaandmise ja kirjeldamise määratlus ja suunised, et parandada nende kvaliteeti ja läbipaistvust ning hõlbustada nende kasutuselevõttu.

²⁰ ELT C 504, 14.12.2021, lk 9.

Mõisted

5. Käesolevas soovituses kasutatakse järgmisi mõisteid:

- a) „mikrokvalifikatsioonitunnistus“ – andmed väikesemahulise õppimise käigus omandatud õpiväljundite kohta. Neid õpiväljundeid hinnatakse läbipaistvate ja selgelt määratletud kriteeriumide põhjal. Mikrokvalifikatsioonitunnistuste andmisega lõppevate õpikogemuste eesmärk on pakkuda õppijale konkreetseid teadmisi, oskusi ja pädevusi, mis vastavad ühiskondlikele, isiklikele, kultuurilistele või tööturu vajadustele. Mikrokvalifikatsioon kuulub õppijale, seda saab osadeks jagada ja üle kanda. Need võivad olla eraldiseisvad või liidetud kokku kõrgemateks kvalifikatsioonideks. Need tuginevad asjaomase sektori või tegevusvaldkonna kokkulepitud standarditest lähtuval kvaliteedi tagamisele;
- b) „mikrokvalifikatsioonitunnistuste pakkujad“ – haridus- ja koolitusasutused ja -organisatsioonid, sotsiaalpartnerid (st töötajaid ja tööandjaid esindavad organisatsioonid), tööandjad ja tööstusharud, kodanikuühiskonna organisatsioonid, avalikud tööturuasutused ning piirkondlikud ja riiklikud ametiasutused, kes kavandavad, pakuvad ja väljastavad formaalse, mitteformaalse ja informaalse õppe mikrokvalifikatsioonitunnistusi. See ei piira piirkondlike ja riiklike õigusaktide ega asjaolude kohaldamist;
- c) „õpikeskkonnad“ – mitmesugused füüsilised, veebipõhised, põimitud,²¹ virtuaalsed ja digitaalsed asukohad, kontekstid ja kultuurid, milles inimesed õpivad, mis hõlmavad kõiki keskkondi, kus võib toimuda formaalne, mitteformaalne ja informaalne õppimine;

²¹ Põimõppega on formaalhariduses ja -koolituses tegemist siis, kui kool, haridustöötaja või õpilane kasutab õppeprotsessis rohkem kui ühte lähenemisviisi.

- d) „formaalõpe” – konkreetselt õppimiseks ette nähtud organiseeritud ja struktureeritud keskkonnas toimuv õpe, milles osalenud saavad tavaliselt kvalifikatsiooni tõenduseks kas kutsetunnistuse või diplomi; see hõlmab üldharidust, esma-, jätku- ja kolmanda taseme kutseõpet ning kõrgharidust²²;
- e) „mitteformaalne õppimine” – väljaspool formaalset haridus- ja koolitussüsteemi toimuv õppimine, mille puhul kasutatakse õpieesmärkide ja õpiaja osas kavandatud tegevusi ning kus on olemas ka teatav õpitugi²³;
- f) „informaalne õppimine” – selline õppimine igapäevaelu tegevuse käigus ja saadud kogemustest, mille eesmärgid, ajakava ega õpitugi ei ole organiseeritud ega struktureeritud; see võib olla õppija seisukohast ettekavatsematu²⁴. Sellega ei kaasne automaatselt mikrokvalifikatsioonitunnistuse saamine, kuid seda võib kaaluda valideerimise meetmete kontekstis, millega võidakse isiku õpiväljundid kindlaks teha, neid dokumenteerida, hinnata ja/või sertifitseerida;
- g) „ülekantavus” – tunnistuse omanikul on võimalik säilitada oma mikrokvalifikatsioonitunnistust enda valitud süsteemis, jagada tunnistust enda valitud poolega (kas riigisiselt või riikidevaheliselt) ning kõik vahetuses osalevad pooled suudavad mõista tunnistuse sisu ja kontrollida selle autentsust. See võimaldab ülekantavust haridus- ja koolitussektorite vahel ja sees, tööturul ja riikide vahel;

²² Määratlus tugineb nõukogu 20. detsembri 2012. aasta soovitusel mitteformaalse ja informaalse õppe valideerimise kohta (ELT C 398, 22.12.2012, lk 1).

²³ Määratlus on võetud Euroopa Parlamendi ja nõukogu 20. mai 2021. aasta määrusest (EL) 2021/817, millega luuakse liidu haridus- ja koolitus-, noorte- ning spordiprogramm „Erasmus+” ning tunnistatakse kehtetuks määrus (EL) nr 1288/2013 (ELT L 189, 28.05.2021, lk 1).

²⁴ Määratlus on võetud Euroopa Parlamendi ja nõukogu 20. mai 2021. aasta määrusest (EL) 2021/817, millega luuakse liidu haridus- ja koolitus-, noorte- ning spordiprogramm „Erasmus+” ning tunnistatakse kehtetuks määrus (EL) nr 1288/2013 (ELT L 189, 28.05.2021, lk 1).

- h) „kombineeritavus“ – võimalus vajaduse korral eri mikrokvalifikatsioonitunnistusi liita ja neid üksteisest lähtuvalt edasi arendada. Vastuvõttev organisatsioon (nt haridus- ja koolitusasutused, tööandjad jne) võib vastavalt oma tavadele teha otsuseid kvalifikatsioonitunnistuste kombineerimise kohta ning need peaksid toetama õppija eesmäärke ja vajadusi. Kombineerimine ei anna automaatselt õigust kvalifikatsiooni või kraadi omandamisele. Selliseid otsuseid teevad piirkondlikud ja riiklikud ametiasutused või institutsioonid ma väljaandmismenetluste kohaselt;
- i) „hindamine“ – protsess või meetod, mida kasutatakse üksikisikute formaalse õppe, mitteformaalse või informaaalse õppimise käigus saadud õpitulemuste hindamiseks, mõõtmiseks ja lõpuks kirjeldamiseks. Hindamise viib läbi tunnistuse pakkuja või teised tunnustatud hindajad.

Määratlus ja Euroopa standardi elemendid mikrokvalifikatsioonitunnistuse kirjeldamiseks

6. Liikmesriikidel soovitatakse vastu võtta järgmised punktid ja neid edendada:

- a) punkti 5 alapunktis a sätestatud mikrokvalifikatsioonitunnistuste määratlus;

- b) Euroopa standardelemendid mikrokvalifikatsioonitunnistuse kirjeldamiseks (nagu on kirjeldatud I lisas), sealhulgas järgmised kohustuslikud elemendid:
- i) õppija identifitseerimine,
 - ii) mikrokvalifikatsiooni pealkiri,
 - iii) väljaandja riik (riigid) / piirkond (piirkonnad),
 - iv) väljaandev (väljaandvad) asutus(ed),
 - v) väljaandmise kuupäev,
 - vi) õpiväljundid,
 - vii) õpitulemuste saavutamiseks vajalik arvestuslik töökoormus (võimaluse korral Euroopa ainepunktisüsteemi (ECTS) ainepunktides),
 - viii) asjakohasel juhul mikrokvalifikatsioonitunnistuse andmisega lõppeva õpikogemuse tase (ja asjakohasel juhul tsükkel) (Euroopa kvalifikatsiooniraamistik, Euroopa kõrgharidusruumi kvalifikatsiooniraamistikud),
 - ix) hindamise liik,
 - x) õpitegevuses osalemise vorm,
 - xi) mikrokvalifikatsioonitunnistuse aluseks oleva kvaliteeditagamise liik;
- c) Euroopa põhimõtted mikrokvalifikatsioonitunnistuste väljatöötamise ja väljaandmise kohta (nagu on kirjeldatud II lisas).

Mikrokvalifikatsioonitunnistuste ökosüsteemi arendamine

7. Liikmesriikidel soovitatakse vajadusel korral hõlbustada mikrokvalifikatsioonitunnistuste käimasolevat ja kujunevat arendamist formaalsetes õpikeskkondades, sealhulgas:
- a) toetades kõrgharidusasutusi mikrokvalifikatsioonitunnistuste rolli uurimisel, et pakkuda õppimisvõimalusi erinevatele õppijatele, eelkõige laiendades atraktiivset, ligipääsetavat, kaasavat ja õppijakeskset elukestva õppe pakkumist, sealhulgas Euroopa ülikoolide liitude²⁵ tegevuse kaudu, kui see on asjakohane;
 - b) toetades kutsehariduseasutusi ja teisi kutsehariduse ja -õppe pakkujaid mikrokvalifikatsioonitunnistuste rolli uurimisel seoses kutsehariduse ja -õppe jätkamisega, et toetada täiskasvanute täiendus- ja ümberõpet, sealhulgas kutsehariduse tipptaseme keskuste tegevuse kaudu, kui see on asjakohane;
 - c) kaaludes lähtuvalt riiklikest asjaoludest riiklike vahendite pakkumist selleks, et töötada välja ja pakkuda kõigil haridus- ja koolitustasanditel mikrokvalifikatsioonitunnistuste andmisega lõppevat väikesemahulist haridus- ja koolitustegevust, võttes samal ajal arvesse institutsioonilist autonoomiat, et võimaldada mitmekesisust ja loovust.
8. Liikmesriikidel soovitatakse vajadusel korral toetada mikrokvalifikatsioonitunnistuste käimasolevat ja kujunevat arendamist mitteformaalsetes ja informaalsetes õpikeskkondades, sealhulgas:
- a) toetades muude kui punktis 7 osutatud pakkujate poolset mikrokvalifikatsioonitunnistuste kavandamist ja väljaandmist (nende pakkujate seas võivad olla ettevõtted, sotsiaalpartnerid, kodanikuühiskonna organisatsioonid, kohalikud omavalitsused, kogukonnakeskused, kutseliidud, teadus- ja innovatsiooniorganisatsioonid ning erasektori teenuseosutajad), sealhulgas edendades rahastamisallikate mitmekesisust;

²⁵ ELT C 221, 10.6.2021, lk 14.

- b) edendades nende mikrokvalifikatsioonitunnistuste arendamist, mille on kavandanud ja heaks kiitnud tööandjate ja töötajate esindajad sotsiaalse dialoogi kaudu, kui see on asjakohane;
 - c) kaaludes varasemate õpingute tunnustamise ning mitteformaalse ja informaaalse õppimise valideerimise menetluste kohandamist, et võimaldada mikrokvalifikatsioonitunnistuste andmist.
9. Liikmesriike julgustatakse toetama mikrokvalifikatsioonitunnistuste kvaliteeti ja läbipaistvust, kui see on asjakohane, sealhulgas:
- a) kohaldades, kohandades ja töötades välja eri liiki pakkujate väljastatud mikrokvalifikatsioonitunnistuste kvaliteedi tagamise mehhanisme, kasutades võimaluse korral olemasolevaid mehhanisme (vt 2. lisa);
 - b) toetades oskuste prognoosimise süsteemide kasutamist tööturu vajaduste ja demograafiliste muutuste analüüsimisel, et teha kindlaks mikrokvalifikatsioonitunnistuste väljatöötamise või ajakohastamise vajadus;
 - c) julgustades pakkujaid avaldama nende pakutavate mikrokvalifikatsioonitunnistuste kataloogid, sealhulgas vajaduse korral oma põhimõtted teiste pakkujate väljastatud mikrokvalifikatsioonitunnistuste tunnustamise kohta;
 - d) integreerides mikrokvalifikatsioonitunnistusi riiklikesse kvalifikatsiooniraamistikesse ja -süsteemidesse. Otsuseid mikrokvalifikatsioonitunnistuste integreerimiseks piirkondlikesse ja riiklikesse raamistikesse või süsteemidesse teevad riiklikud ametiasutused või institutsioonid vastavalt riiklikele asjaoludele.

10. Liikmesriike julgustatakse, kui see on asjakohane, edendama ja toetama tõhusat eksperimenteerimist, koostööd, juhtimist ja partnerlusi järgmiste asutuste vahel:

- i) haridus- ja koolitusasutused;
- ii) sotsiaalpartnerid;
- iii) tööandjad ja tööstusharud;
- iv) teadusuuringute ja innovatsiooniorganisatsioonid;
- v) kodanikuühiskonna organisatsioonid;
- vi) tööhõive ja sotsiaalse kaasamise teenused; ning
- vii) kohalikud, piirkondlikud ja riiklikud ametiasutused.

Selline eksperimenteerimine, koostöö, juhtimine ja partnerlus on olulised mikrokvalifikatsioonitunnistuste vajaduse kindlakstegemiseks, mikrokvalifikatsioonitunnistuste ühiseks väljatöötamiseks ja mikrokvalifikatsioonitunnistuste ajakohastamiseks ning täiendus- ja ümberõppele, elukestvatele õppele ja karjäärivõimalustele avalduva mõju hindamiseks.

Mikrokvalifikatsioonitunnistuste potentsiaali ärakasutamine

11. Liikmesriikidel soovitatakse, kui see on asjakohane, integreerida mikrokvalifikatsioonitunnistused nii haridus- ja koolitussüsteemidesse kui ka oskuste poliitikasse, sealhulgas:

- a) julgustades lisama mikrokvalifikatsioonitunnistuste andmisega lõppevad haridus- ja koolituspakkumised pakutavate haridus- ja koolitusvõimaluste kataloogidesse;
- b) kasutades mikrokvalifikatsioonitunnistusi, et parandada kõigi õppijate, sealhulgas ebasoodsas olukorras olevate ja haavatavate rühmade (nagu puuetega inimesed, eakad, madala kvalifikatsiooniga / väheste oskustega inimesed, vähemused, sisserändaja taustaga inimesed, pagulased ning oma geograafilise asukoha ja/või ebasoodsa sotsiaalse ja majandusliku olukorra tõttu vähemate võimalustega inimesed) juurdepääsu haridusele ja koolitusele, kui see on asjakohane;

- c) kasutades mikrokvalifikatsioonitunnistusi, et toetada paindlikke õppimisvõimalusi ning üleminekut keskhariduselt või kutsehariduselt kolmanda taseme haridusele ja täiskasvanuharidusele, kui see on asjakohane;
- d) kasutades mikrokvalifikatsioonitunnistusi, mida saab integreerida kraadiõppeprogrammidesse või millega neid programme saab täiendada, kui see on asjakohane;
- e) kasutades mikrokvalifikatsioonitunnistusi lisavahendina suurema hulga õppijate põhi- ja kõrgema taseme digioskuste ja -pädevuste parandamiseks kooskõlas digiõppe tegevuskava ja Euroopa sotsiaalõiguste samba tegevuskavaga;
- f) kasutades mikrokvalifikatsioonitunnistusi, et toetada õppimisvõimaluste arendamist rohepöörde ja kestliku arengu valdkonnas osana rohepöörde ja kestliku arengu alast õppimist käsitleva nõukogu soovitusel riiklikust rakendamisest;
- g) edendades mikrokvalifikatsioonitunnistuste kasutamist haridus- ja koolitusasutuste ning muude pakkujate poolt koostöös ümbritseva teadmiste ja innovatsiooni ökosüsteemiga, et suurendada mikrokvalifikatsioonitunnistuste asjakohasust ja potentsiaalset positiivset mõju kohaliku ja piirkondliku tasandi majandusele;
- h) edendades mikrokvalifikatsioonitunnistuste mõistmist ja kasutamist õpetajate ja koolitajate, nõustajate (nt Erasmus+ õpetajate akadeemiate kontekstis) ning akadeemikute, teadlaste ja muu seotud personali pideva kutsealase arengu kaudu;
- i) edendades mikrokvalifikatsioonitunnistuste kasutamist uusimate uurimistulemuste õppimisvõimalustesse kiireks ülekandmiseks, tugevdades Euroopa haridusruumi ja Euroopa teadusruumi vahelist koostööd;

- j) uurides mikrokvalifikatsioonitunnistuste kasutamist Euroopa haridusruumis, et võidelda sooliste ja muude diskrimineerivate stereotüüpide vastu seoses õppevalikutega ning haridustavades ja -materjalides.

12. Liikmesriikidel soovitatakse, kui see on asjakohane, integreerida mikrokvalifikatsioonitunnistused oma tööhõivepoliitikasse ja aktiivsesse tööturupoliitikasse (st tööhõiveteenused, koolitustoetus ja tööhõivestiimulid), sealhulgas järgmiselt:

- a) kasutades mikrokvalifikatsioonitunnistusi vastavalt vajadusele, et:
 - i) käsitleda oskuste mittevastavust tööturu vajadustele ja kitsaskohti teatavates majandussektorites ja piirkondades; ning
 - ii) pakkuda töötajatele täiend- ja ümberõpet tööturul nõutavate oskuste ja töökohtade jaoks, eelkõige digi- ja rohepöörde kontekstis;
- b) lisades mikrokvalifikatsioonitunnistuste andmisega lõppevad koolitused tunnustatud koolitusvõimaluste hulka, mis võivad olla seotud isiklike õppekontode, kui need on olemas, ja muude koolitustoetussüsteemidega;
- c) edendades mikrokvalifikatsioonitunnistuste kasutamist füüsilisest isikust ettevõtjate ja ebatüüpilises töösuhtes olevate töötajate, sealhulgas platvormide ja VKEde kaudu töötavate inimeste oskuste ajakohastamise ja täiendamise vahendina;
- d) uurides mikrokvalifikatsioonitunnistuste kasutamist sihipärastes algatustes, millega toetada ja motiveerida ebasoodsas olukorras olevaid ja haavatavaid rühmi (nt miinimumsissetuleku saajad, puuetega inimesed, pikaajalised töötud ja madala kvalifikatsiooniga isikud) tööturule naasma või töökohal jätkama;

- e) uurides mikrokvalifikatsioonitunnistuste rolli noorte toetamiseks süsteemides, millega rakendatakse tugevdatud noortegarantiid, sealhulgas ettevalmistavas koolituses ja täiskasvanuhariduse kvaliteetses pakkumises;
 - f) uurides mikrokvalifikatsioonitunnistuste rolli soovitusel, milles käsitletakse toimivaid tööhõive aktiivse toetamise meetmeid pärast COVID-19 kriisi (EASE soovitus), riiklikus rakendamises;
 - g) uurides mikrokvalifikatsioonitunnistuste kasutamist töötajate kutsealase arengu toetamiseks ja täiendus- ja ümberõppe kohustuslike nõuete täitmiseks teatavate töökohtade ja tööliikide puhul (nt litsentsid, nõutud koolitus ja load).
13. Liikmesriikidel soovitatakse, kui see on asjakohane, julgustada ja toetada riiklike infokeskuste ja riiklike akadeemilise tunnustamise infokeskuste Euroopa võrgustikku (ENIC-NARIC võrgustikud) või asjakohaseid asutusi, et töötada vajaduse korral välja läbipaistvad tunnustamismenetlused eri liiki pakkujate väljastatud mikrokvalifikatsioonitunnistuste jaoks. Seda tuleks teha koostöös punktis 10 nimetatud asjaomaste sidusrühmadega, sealhulgas uurides mikrokvalifikatsioonitunnistuste automaatse tunnustamise võimalikku teostatavust²⁶.
14. Liikmesriikidel soovitatakse, kui see on asjakohane, tagada, et teave ja nõuanded mikrokvalifikatsioonitunnistuste kindlakstegemise ja valimise kohta lisatakse elukestva õppe nõustamisteenustesse. See hõlmab nõustamisteenuseid kõrgharidusasutuste karjäärikeskustes, avalikes tööturuasutustes, erasektori tööturuasutustes ning sotsiaalteenustes ja muude nõustamisteenuste raames (tööhõive, karjäär, haridus ja koolitus, juhendamine). Mikrokvalifikatsioonitunnistusi käsitlevate suuniste lisamine nendesse teenustesse peaks vastama kõigi õppijate, sealhulgas ebasoodsas olukorras olevate ja haavatavate õppijate vajadustele.

²⁶ Nagu on määratletud nõukogu 26. novembri 2018. aasta soovitusel kõrg- ja keskhariduskvalifikatsioonide ning välismaal läbitud õppeperioodide õpiväljundite automaatse vastastikuse tunnustamise edendamise kohta (ELT C 444, 10.12.2018, lk 1).

15. Liikmesriikidel soovitatakse, kui see on asjakohane:

- a) määrama asjakohasele riiklikule korrale ja finantsraamistikule tuginedes kindlaks kehtivad meetmed käesoleva soovitusel rakendamiseks. See võiks sisaldada seoseid isiklike õppekontodega, kui need on olemas (võttes nõuetekohaselt arvesse haridus-, koolitus- ja tööturuorganisatsioonide vastutust ja autonoomiat riiklikus kontekstis);
- b) kasutama parimal viisil ära liidu rahalisi vahendeid ja vahendeid vajalike reformide toetamiseks alates tugiraamistikust kuni mikrovalifikatsioonitunnistuste väljatöötamise ja kasutamiseni.

Komisjoni toetus

Nõukogu tervitab seda, et komisjon kavatseb subsidiaarsust ja riiklikke asjaolusid nõuetekohaselt arvesse võttes ning tihedas koostöös liikmesriikidega:

16. töötada vajaduse korral välja ja kohandada olemasolevaid liidu vahendeid ja teenuseid, millega toetada igat liiki pakkujate mikrovalifikatsioonitunnistuste väljatöötamist, sealhulgas:
- a) toetades suuniste väljatöötamist selle kohta, kuidas edendada läbipaistvust ning kohaldada kõrghariduse valdkonnas kehtivaid ELi ja Bologna vahendeid mikrovalifikatsioonitunnistuste sisemise ja välise kvaliteedi tagamisel;
 - b) uurides, kuidas kohandada Euroopa ainepunktisüsteemi kasutusjuhendit kõrghariduse valdkonnas, et integreerida mikrovalifikatsioonitunnistused;
 - c) uurides, kuidas kohandada ja arendada ELi vahendeid oskuste ja kvalifikatsioonide jaoks, et integreerida mikrovalifikatsioonitunnistused kutsehariduse ja -õppe süsteemidesse;
 - d) edendades ENIC-NARICi ja teiste asjakohaste organite rolli mikrovalifikatsioonitunnistuste tunnustamisel edasiste õpingute ja/või tööhõive eesmärgil, sealhulgas suuniste väljatöötamise ja koolituse kaudu;

- e) toetades struktureeritud arutelu võimaluse üle lisada mikrokvalifikatsioonitunnistused riiklikesse kvalifikatsiooniraamistikesse;
- f) uurides Euroopa üliõpilaspileti algatuse väljatöötamist, et võimaldada õpilastel jagada välismaal toimunud õpingute eest saadud mikrokvalifikatsioonitunnistuste tulemusi turvalisel viisil teiste haridus- ja koolitusasutustega.

17. toetada koostööd liikmesriikide ja sidusrühmade vahel, sh järgmiselt:

- a) toetades piirkondlike ja riiklike ametiasutuste vahelist teabevahetust asjakohaste piirkondlike ja riiklike poliitikaalgatuste kohta ning tõendeid nende mõju kohta, kasutades parimal viisil ära strateegilist raamistikku üleeuroopaliseks koostööks hariduse ja koolituse alal, et liikuda Euroopa haridusruumi suunas ja kaugemale;
- b) edendades Euroopa koostööd mikrokvalifikatsioonitunnistuste kvaliteedi tagamisel, tekitades seeläbi vastastikust usaldust;
- c) soodustades mikrokvalifikatsioonitunnistustega eksperimenteerimist ja nende kasutamist kõrgharidusasutustes ning kutseharidus- ja -koolitusasutustes, sealhulgas Euroopa ülikoolide ning kutsehariduse tippkeskuste liitudes, et edendada ja julgustada mikrokvalifikatsioonitunnistuste kasutuselevõttu laiemas haridus- ja koolituskogukonnas;
- d) edendades mikrokvalifikatsioonitunnistuste kasutamist programmi „Erasmus+“ õpetajate akadeemias ning muude õpetajahariduse ja -koolituse pakkujate juures, et rahuldada õpetajate pideva kutsealase arengu vajadusi, kui see on asjakohane;
- e) uurides sotsiaalpartnerite, tööandjate ja tööstusharude mikrokvalifikatsioonitunnistuste alast kaasatust, sealhulgas oskuste pakti ja seotud koostööalgatuste, näiteks oskustealase valdkondliku koostöö kava, tugevdatud Euroopa Õpipoisiõppe Liidu ning digitaaloskuste ja töökohtade koalitsiooni kaudu;

- f) toetades avalike tööturuasutuste ja tööandjate vahelist koostööd ja parimate tavade vahetamist selle kohta, kuidas kasutada mikrokvalifikatsioonitunnistusi tööalase konkurentsivõime toetamiseks avalike tööturuasutuste võrgustiku raames;
 - g) hõlbustades sotsiaalpartnerite ning haridus- ja koolitusasutuste vahelisi koostööprojekte selle kohta, kuidas kasutada ja rakendada mikrokvalifikatsioonitunnistusi, et vastata oskuste vajadustele Euroopa, riiklikul, kohalikul ja piirkondlikul tasandil ning eri sektorites;
18. toetada soovitud tehnilist rakendamist, uurides Europassi platvormi edasist arengut, kui see on asjakohane, et:
- a) pakkuda teavet mikrokvalifikatsioonitunnistuse andmisega lõppevate õppimisvõimaluste ja pakkujate kohta, kes järgivad Euroopa lähenemisviisi mikrokvalifikatsioonitunnistustele;
 - b) toetada mikrokvalifikatsioonitunnistuste autentimist Euroopa õpitulemuste eest antavate digitaalsete kvalifikatsioonitunnistuste kaudu;
 - c) toetada mikrokvalifikatsioonitunnistusi käsitleva teabe ülekantavust, kombineeritavust, ristkasutatavust, vahetamist ja jagamist Euroopa avatud standardi kaudu, milles määratakse kindlaks mikrokvalifikatsioonitunnistuste ühtne vorming;

19. toetada täiendavaid teadusuuringuid, milles käsitletakse:
- i) mikrokvalifikatsioonitunnistusi käsitleva Euroopa lähenemisviisi kasutuselevõttu, sealhulgas nende kasutamist haridus- ja koolitusteenuse osutajate, tööandjate ja sotsiaalpartnerite poolt;
 - ii) konkreetseid tulemusi ja kasu õppijatele;
 - iii) nende lisaväärtust võrreldes või koos täiemahuliste kraadide või kvalifikatsioonidega; ning
 - iv) lisatõendeid tegurite kohta, mis mõjutavad inimeste ajendeid ja motivatsiooni osaleda koolitusel.
20. Liikmesriigid ja komisjon peaksid koos töötama selle nimel, et parandada liidu tasandil mikrokvalifikatsioonitunnistuste kohta olemasolevate andmete kogumise ulatust ja asjakohasust.

Aruandlus

21. Liikmesriikidel soovitatakse rakendada käesolevat soovitusi võimalikult kiiresti. Neil palutakse teavitada komisjoni 2023. aasta detsembriks vastavatest meetmetest, mida võetakse asjakohasel tasandil käesoleva soovitusel eesmärkide toetamiseks.
22. Komisjoni kutsutakse üles jälgima koostöös liikmesriikidega ja pärast asjaomaste sidusrühmadega konsulteerimist käesoleva soovitusel rakendamisel tehtud edusamme olemasolevate asjakohaste liidu järelevalve- ja aruandlusraamistike kaudu, ilma et see liikmesriikidele lisakoormust tekitaks, ning esitama nõukogule aruande viie aasta jooksul alates soovitusel vastuvõtmise kuupäevast.

Luxembourg,

*Nõukogu nimel
eesistuja*

I LISA

Euroopa standardi elemendid mikrokvalifikatsioonitunnistuse kirjeldamiseks

Käesolev lisa sisaldab loetelu ühistest Euroopa standardi elementidest, millega kirjeldatakse mikrokvalifikatsioonitunnistusi, mida soovitatakse kasutada rakendamise toetamiseks²⁷.

Kohustuslikud elemendid	Õppija identifitseerimine
	Mikrokvalifikatsiooni pealkiri
	Väljaandja riik (riigid) / piirkond (piirkonnad)
	Väljastav(ad) asutus(ed)
	Väljaandmise kuupäev
	Õpiväljundid
	Õpiväljundite saavutamiseks vajalik arvestuslik töökoormus (võimaluse korral ECTSi ainepunktides)
	Mikrokvalifikatsioonitunnistuse andmisega lõppeva õpikogemuse tase (ja asjakohasel juhul tsükkel) (Euroopa kvalifikatsiooniraamistik, Euroopa kõrgharidusruumi kvalifikatsiooniraamistik), kui see on asjakohane
	Hindamise liik
	Õpitegevuses osalemise vorm
	Mikrokvalifikatsioonitunnistuse aluseks oleva kvaliteeditagamise liik
Vajaduse korral valikulised elemendid (mittetäielik loetelu)	Õpitegevusse registreerumiseks vajalikud eeltingimused
	Järelevalve ja isikusamasuse kontroll hindamise ajal (järelevalveta ja ilma isikusamasuse kontrollita, järelevalvega, kuid ilma isikusamasuse kontrollita, veebipõhine järelevalve või kohapealne järelevalve koos isikusamasuse kontrolliga)
	Saadud hinne/punktid
	Integreerimis-/kombineerimisvalikud (eraldiseisvad, sõltumatud mikrokvalifikatsioonitunnistused / teise tunnistusega integreeritud, kombineeritavad)
	Lisateave

²⁷ Euroopa standardi elementide kasutamine mikrokvalifikatsioonitunnistuste kirjeldamiseks ei tähenda iseenesest ametlikku valideerimist või tunnustamist, vaid on selle peamine võimaldaja.

Need standardelemendid lisatakse Euroopa andmemudelisse²⁸, millega määratakse kindlaks ühtne vorm mikrovalifikatsioonitunnistuste kirjeldamiseks. Andmemudel tehakse kättesaadavaks avatud standardina, mida saavad kasutada mikrovalifikatsioonitunnistuste pakkujad, kui see on vajalik, ning mis võiks toetada riskasutatavust ja mikrovalifikatsioonitunnistusi käsitlevate andmete lihtsamat vahetamist.

Komisjon töötab välja andmemudeli, mis põhineb eespool loetletud ühistel standardelementidel.

Komisjon töötab välja selle andmemudeli, võttes arvesse:

- i) konsultatsioone liikmesriikide ja sidusrühmadega;
- ii) kasutajate vajadusi ja tehnoloogia arengut;
- iii) muutusi tööturgudel ning
- iv) hariduse ja koolituse pakkumise olemasolevaid lähenemisviise.

Selle andmemudeli eesmärk on toetada teabe järjepidevust ja anda selget lisaväärtust.

Mikrovalifikatsioonitunnistuste andmemudelit reguleeritakse Europassi otsusega, eelkõige artikli 6 lõike 1 punktiga b, artikli 6 lõike 1 punktiga d ja artikli 6 lõike 2 punktiga b, milles juba kutsutakse komisjoni üles avatud standardeid välja töötama, testima ja ajakohastama.

²⁸ Andmemudelid on andmete graafilised ja/või sõnalised kujutised, milles täpsustatakse nende omadused, struktuur või omavahelised seosed. Neid kasutatakse avatud standarditena, need on vabalt kasutatavad, läbipaistvad ja põhinevad konsensusel.

Liidu põhimõtted mikrokvalifikatsioonitunnistuste kavandamise ja väljaandmise kohta

Allpool esitatud kümme põhimõtet täpsustavad mikrokvalifikatsioonitunnistuste olemust ning annavad liikmesriikidele, avaliku sektori asutustele ja pakkujatele suuniseid mikrokvalifikatsioonitunnistuste kavandamise ja väljaandmise ning mikrokvalifikatsioonitunnistuste süsteemide kohta. Põhimõtetes rõhutatakse mikrokvalifikatsioonitunnistusi käsitleva Euroopa lähenemisviisi põhiomadusi, mis võivad suurendada mikrokvalifikatsioonitunnistuste usaldusväärsust ja kvaliteeti. Põhimõtted on universaalsed ja neid võib kohaldada mis tahes valdkonnas või sektoris, kui see on asjakohane.

1	Kvaliteet	Mikrokvalifikatsioonitunnistuste välise ja sisemise kvaliteedi tagab neid väljaandev süsteem (nt haridus-, koolitus- või tööturuasutus, kus mikrokvalifikatsioonitunnistusi välja töötatakse ja antakse). Kvaliteedi tagamise protsessid peavad olema eesmärgipärased, selgelt dokumenteeritud ja kättesaadavad ning vastama õppijate ja sidusrühmade vajadustele ja ootustele.
----------	------------------	---

		Pakkujad Väline kvaliteedi tagamine põhineb peamiselt pakkujate (mitte üksikute kursuste) hindamisel ja nende sisemiste kvaliteeditagamismenetluste tõhususel. Pakkujad peaksid tagama, et sisemine kvaliteedi tagamine hõlmab kõiki järgmisi elemente: • mikrokvalifikatsioonitunnistuse üldine kvaliteet, mis põhineb allpool osutatud standarditel; • vajaduse korral mikrokvalifikatsioonitunnistuse andmisega lõppeva kursuse kvaliteet; • õppijate tagasiside mikrokvalifikatsioonitunnistuse andmisega lõppeva õpikogemuse kohta; ning • kaastöötajate, sealhulgas teiste pakkujate ja sidusrühmade tagasiside mikrokvalifikatsioonitunnistuse andmisega lõppeva õpikogemuse kohta. Standardid Väline kvaliteedi tagamine tuleb läbi viia kooskõlas järgmisega: • Euroopa kvalifikatsiooniraamistiku soovitus IV lisa, kui see on asjakohane; • vajaduse korral Euroopa kõrgharidusruumi kvaliteedikindlustuse standardid ja suunised; • Euroopa kvaliteeditagamise võrdlusraamistik kutsehariduse ja -õppe valdkonnas (EQAVETi raamistik), kui see on asjakohane; • muud kvaliteedi tagamise vahendid, sealhulgas registrid ja märgised, et suurendada üldsuse usaldust mikrokvalifikatsioonitunnistuste vastu, kui see on asjakohane.
2	Läbipaistvus	Mikrokvalifikatsioonitunnistused on mõõdetavad, võrreldavad ja arusaadavad ning sisaldavad selget teavet õpiväljundite, töökoormuse, sisu, taseme ja õppevõimaluse pakumise kohta, kui see on asjakohane. Töökoormus • Kõrgharidusasutused peaksid võimaluse korral kasutama Euroopa ainepunktisüsteemi (ECTS) ning järgima Euroopa kvalifikatsiooniraamistikku käsitleva soovitus V lisas esitatud põhimõtteid, et näidata mikrokvalifikatsioonitunnistuse õpiväljundite saavutamiseks vajalikku arvestuslikku töökoormust.

	• Pakkujad, kes ei kasuta ECTSi, võivad kasutada muid süsteeme või teabeliike, mis suudavad tõhusalt kirjeldada õpiväljundeid ja töökoormust kooskõlas Euroopa kvalifikatsiooniraamistikku käsitleva soovitus V lisas esitatud põhimõtetega. Kvalifikatsiooniraamistik/-süsteemid • Mikro kvalifikatsioonitunnistusi võib lisada riiklikesse kvalifikatsiooniraamistikesse/-süsteemidesse, kui see on asjakohane ning kooskõlas riiklike prioriteetide ja otsustega. Riiklikud kvalifikatsiooniraamistikud/-süsteemid on seotud Euroopa kvalifikatsiooniraamistikuga ning vastavad kõrghariduse kvalifikatsioonide puhul Euroopa kõrgharidusruumi kvalifikatsiooniraamistikule, mis võib veelgi suurendada mikro kvalifikatsioonitunnistuste läbipaistvust ja usaldust nende vastu. Teave mikro kvalifikatsioonitunnistuste pakkumise kohta Mikro kvalifikatsioonitunnistuste süsteemid peaksid andma läbipaistvat ja selget teavet, et toetada õppijate juhendamise süsteeme kooskõlas riiklike tavade ja sidusrühmade vajadustega. • Teave mikro kvalifikatsioonitunnistuste pakkujate kohta avaldatakse võimaluse korral olemasolevates asjaomastes registrites. Kõrghariduse pakkujad (ja muud asjaomased teenuseosutajad) tuleks võimaluse korral lisada välise kvaliteedi tagamise tulemuste andmebaasi (DEQAR), mis põhineb kvaliteedi tagamisel kooskõlas Euroopa kõrgharidusruumi kvaliteedikindlustuse standardite ja suunistega (ESG). • Teave õppimisvõimaluste kohta, mis lõppevad mikro kvalifikatsioonitunnistuste andmisega, peaks olema kättesaadav ja seda tuleks hõlpsasti vahetada asjakohaste platvormide, sealhulgas Europassi kaudu.
--	---

3	Asjakohasus	Mikrokvalifikatsioonitunnistusi tuleks kavandada ja välja anda kui konkreetseid ja sihipäraseid õpiväljundeid ning nende saavutamiseni viivaid õppimisvõimalusi tuleb ajakohastada vajaduse korral nii, et need vastaksid kindlaksmääratud õpivajadustele. Haridus- ja koolitusorganisatsioon, tööandjad, sotsiaalpartnereid, muid mikrokvalifikatsioonitunnistuste pakkujaid ja kasutajaid julgustatakse tegema koostööd, et suurendada mikrokvalifikatsioonitunnistuste asjakohasust tööturu jaoks.
4	Nõuetekohane hinnang	Mikrokvalifikatsiooni õpiväljundeid hinnatakse läbipaistvate kriteeriumide alusel.
5	Õppimisvõimalused	Mikrokvalifikatsioonitunnistused on kavandatud ja välja antud selleks, et toetada paindlikke õppimisvõimalusi, sealhulgas võimalust eri süsteemides olevaid mikrokvalifikatsioonitunnistusi valideerida, tunnustada ja kombineerida. Kombineeritavus Mikrokvalifikatsioonitunnistused on kavandatud moodulitena, nii et kõrgemate kvalifikatsioonide loomiseks oleks võimalik lisada teisi mikrokvalifikatsioonitunnistusi. Vastuvõttev organisatsioon (nt haridus- ja koolitusasutused, tööandjad jne) võib vastavalt oma tavadele teha otsuseid kvalifikatsioonitunnistuste kombineerimise kohta ning need peaksid toetama õppija eesmärke ja vajadusi. Kombineerimine ei anna automaatselt õigust kvalifikatsiooni või kraadi omandamisele. Selliseid otsuseid teevad piirkondlikud ja riiklikud ametiasutused või institutsioonid ma väljaandmismenetluste kohaselt; Mitteformaalse ja informaalse õppimise valideerimine Mikrokvalifikatsioonitunnistuste saamine on võimalik pärast mikrokvalifikatsioonitunnistuse andmisega lõppeva konkreetse kursuse õpiväljundite või mitteformaalse ja informaalse õppimise õpiväljundite hindamist.

6	Tunnustamine	Mikrokvalifikatsioonitunnistused demonstreerivad selgelt väiksemate õppemoodulite õpiväljundite väärtust. Tunnustamine sillutab teed selliste õpikogemuste laiemale pakkumisele võrreldaval viisil kogu ELis. Pädevad asutused tunnustavad mikrokvalifikatsioonitunnistusi võimaluse korral akadeemilistel, koolitus- või tööhõivealastel eesmärkidel, tuginedes teabele, mis on esitatud vastavalt Euroopa standardi elementidele (I lisa) ning mikrokvalifikatsioonitunnistuste kavandamise ja väljaandmise põhimõtetele (II lisa). Kui mikrokvalifikatsioonitunnistusi annavad välja formaalhariduse pakkujad, tunnustatakse neid võimaluse korral välisriigi kvalifikatsioonide ja välismaal veedetud õppeperioodide tunnustamiseks kasutatavate standardsete tunnustamismenetluste alusel. See ei piira pädevate asutuste õigust määrata kindlaks tunnustamismenetlus või kontrollida dokumentide ehtsust.
7	Ülekantav	Mikrokvalifikatsioonitunnistused kuuluvad kvalifikatsioonitunnistuse omanikule (õppija), kes võib neid hõlpsasti säilitada ja jagada, sealhulgas turvaliste digitaskute (nt Europass) kaudu kooskõlas isikuandmete kaitse üldmäärusega. Andmete säilitamise taristu põhineb avatud standarditel ja andmemudelitel. See tagab koostalitlusvõime ja sujuva andmevahetuse ning võimaldab andmete autentsust hõlpsalt kontrollida.
8	Õppijakeskne	Mikrokvalifikatsioonitunnistused on kavandatud nii, et need vastaksid õppijate sihtrühma vajadustele. Õppijad osalevad sisemistes ja välistes kvaliteeditagamise protsessides ning nende tagasisidet võetakse arvesse osana mikrokvalifikatsioonitunnistuse pidevast täiustamisest.

9	Autentne	Mikrokvalifikatsioonitunnistused sisaldavad piisavalt teavet, et kontrollida kvalifikatsioonitunnistuse omaniku (õppija) isikut, väljaandja juriidilist isikut, mikrokvalifikatsioonitunnistuse väljaandmise kuupäeva ja kohta.
10	Teave ja suunised	Mikrokvalifikatsioonitunnistusi käsitlev teave ja nõuanded tuleks inkorporeerida elukestva õppe nõustamisteenustesse ning need peaksid kaasaval viisil jõudma võimalikult paljude õppijarühmadeni, toetades haridust, koolitust ja karjäärivalikuid.
